

Nemci, ali posrečilo se mu to ni. Tudi vse konference in vsa posvetovanja vlade so bila brezuspešna. Pričakuje se, da bo zbornica zopet tekom prihodnjega tedna k plenarni seji sklicana. To bi bil pa zadnji pokuš, doseči delavnost državnega zbora. Ako bi se tudi ta pokuš na zločinski trdoglavosti Čehov in slovenskih pravakov ponesečil, potem je prav lahko mogoče, da se zbornico razpusti ali pa da se s § 14 vlada.

Kmetiska „prevzetnost“. V zadnjem času pričeli so gotovi ljudje, ki imenujejo kmete „mesne in krušne oduhu“, zopet jamrati o kmetiski „prevzetnosti“. Mi smo radovedni, kje in kako se pojavlja ta kmetiska prevzetnost. „Landbote“ vrlo glasilo naprednih štajerskih kmetov, piše n. p. kot odgovor na večno to očitane tako-le: „Ali se je iz prevzetnosti zgodilo, da so dolgovi v zemljiški knjigi od 2447 milijonov kron leta 1867 na 4588 milijonov kron leta 1899 narasli, torej za 87,4%? Ali pa je to morda prevzetnost, ako je n. pr. dr. Zviednik dokazal, da se je leta 1904 skupno 672 kmetijskih posestev dražbenim potom prodalo? Ali je to prevzetnost, da so avstrijski poljedelci pri žitu od l. 1870—1879 okroglo 230 milijonov kron izgubili? Da so l. 1906 le pri pšenici in rži 85 milijonov kron izgubili? Štajerska kmetijska družba je dognala, da so živinorejci l. 1908. leta najmanj 12 milijonov kron izgube imeli. To pa le na Štajerskem! Kaj šele, ko bi se vse druge kronovine računalo! Glasom preiskav dr. Fr. Leitnerja je v kmetijstvu okroglo 8 milijonov samostojnih in pomožnih oseb uslužbenih. In od teh jih ima le 67.008 letnega dohodka 1200 kron. Vsi drugi niti 4 K na dan ne zaslužijo. Kje je torej kmetiska „predržnost“ in kmetake „prevzetnost“? In na drugi strani pa lahko trdimo, da so vlasti industrijski karteli grozovito cene blaga povišali. Z ozirom na l. 1908 omenimo le kartele fabrik za mašine, emajlne posode, porcelan, voščeno usnjo, kravate, niti, židanih barvarj, rafinerije petroleja in železne industrije, fabrik za usnje, za podplate, vezano blago, užigalice in parkete in kočno je še mogočni kartel rudokopov. Ti karteli so cene grozovito povišali. Le v kuznem listu na Dunaju označene industrijske družbe, so v računskem letu 1906/7 dividendno skupnih 8575 milijonov kron plačali. V teh družbah investirani kapital se obrestuje srednjo z 12,4%. Pri našem kmetu pa se vložen kapital sploh ne obrestuje in večidel morajo še gori plačati. Tako izgleda stvar in tako pridemo tudi do odgovora, kje da je pravzaprav „prevzetnost“ doma.

Proti novemu vinskemu davku. V sredo, dne 10. t. m. vršila se je v „Landhaus“ na Dunaju seja glavnega odbora avstrijskega državnega vinogradniškega društva, katere se je udeležilo tudi mnogo deželnih in državnih poslancev. Kot odbornika tega društva, kakor tudi kot zastopnika e. kr. štajerske kmetijske družbe sta se udeležila seje tudi gg. direktorja A. Stiegler in

bil prišel, ležal je mlč še v postelji; da je svojih pet piastrov zaslužil, porinil je krčmar mlčica ednostavno pod posteljo in to z nado, da ga ne bomo opazil ...

Seveda zdaj nisem več na to misel, da bi šel spat. Obšel sem si zopet čevlje in se vsedel na stol v drugem kotu sobe. Od tam sem opazoval beli zavoj, katerega je sveča razsvetlila. Opazil sem, da je prihajala groza k meni. Kako strašna noč me pričakuje! Niti gibati se nisem upal, ali kar se je zgodilo v prihodnjih minutah, je bilo še groznejše ... Mlčič se je nakrat premaknil. Najprej sem mislil, da si to le domisljuje. Ali ne, mlčič se je zopet gibal.

Potegnil sem revolver in zaklical: „Ostani ali jaz ustrelim!“ — „Za božjo voljo, ne streljajte!“ začul sem izpod postelje. „Pomagajte mi raje, da priden von, drugače se zadušim.“ — „Ja kaj pa imate tukaj pod posteljo opraviti?“ — „To Vam hočem povedati. Jaz sem najel sobo za to noč. Ko mi je krčmar povedal, da je prišel neki bogati tujec, ki hoče tukaj spati, pustil sem se za dva piastra pogovoriti, da igram mlčiča.“ — „Da igrate mlčiča?“ — „To je tukaj navada. Ako kdo umre, zavije se ga v rjuho in položi pod posteljo. Ne zamerite mi, da sem se pustil pogovoriti. Dobil sem, kakor rečeno, dva piastra zato. Pojdite torej mirno v posteljo!“ —

Kapitan Jaquard si je prižgal novo cigaro in rekel: „Zagotovim Vam, ta sem v tej noči izvedel, kaj je groza. Seveda nisem šel več v posteljo. Mlčič je bil prijeten človek in tako sva do jutra karte igrala. In ko je prišel krčmar, sem mu s smehom rekel: „Preskobel ste mi čudni vitez. Prvič v mojem življenju sem igral karte z — mrtvim človekom.“

Fr. Zweifler. Po živahnem razgovoru se je sprejel ednoglasno sklep, da se bode z vsemi postavno dovoljenimi sredstvi proti predlaganemu novemu davku na vino borilo. Kajti ta davek bi izredno obremenil produkcijo in oškodoval vinski konzum. V ta namen se je sklenilo najprej sestavljenje in predložitev peticije na poslaniško zbornico ter na prizadeta ministerstva. Navzoči poslanci so predložitev in podpiranje te peticije obljubili. Prepisi te peticije se bodejo v svrhu podpisavanja vsem kmetijskim društvom in strokovnim družbam v vinorodnih pokrajinah vpsolali.

Češko žuganje. V Pragi so imeli češki radikali zborovanje; zaradi napadov na cesarja se je moral shod razpustiti. Divjaski rogovileži so napravili potem demonstracije, pri katerih je imel posl. Choc nagovor. Dejal je m. dr.: „Minister Bienerth se ne sme več v državni zbornici pokazati; drugače bode svet prizor doživel, kakorčni se še ni zgodil v parlamentarnem življenju ...“ Kakor vidimo, žugajo Čehi z najhujšim nasiljem. Radovedni smo, kdaj bode vlada brezobzirno tem veleizdajalskim nasilnežem konec napravila. Po omenjenem shodu je prišlo še do hudih popadov s policijo.

Tajna zveza? V prostorih češko-socialne organizacije v Lincu je napravila policija preiskavo. Zaplenilo se je vse prenoženje in spine. Baje se je uvedla proti voditeljem tudi sodnijska preiskava.

Lepi minister je bil menda bivši češki minister-rojak Prašek. Ze preje se mu je veliko neprijetnega očitalo. Ali vkljub temu je postal ta „pemski muzikant“ minister. Zadnjo spomlad pa se je pričel hud boj med kmeti, ki pridelujejo sladkorno peso in med sladkornimi fabrikanti. Kmetje so valed tega sklenili, da bodejo kolikor mogoče malo pese sadili. Tudi Prašek se je podvrzel temu sklepu. Nathoma pa je sadil vendar več pese, da bi si več denarja pridobil. Ko so kmetje to izvedli, izgovarjal se je na svojo ženo. Poleg tega je daroval češkemu šolskemu društvu 3000 K. To ni veliko, kajti osleparjenim knetom ima ministersko plačo zahvaliti. Kmetje so dali češkemu društvu tudi 4000 K, ako vrne Prašku njegov denar nazaj. Društvo je pa od obeh denar vzel. Lep minister to, kaj? Spada pač v družbo enega Kloufača, ki je postal pri prijateljstvu do Srbov bogatin in enega dr. Susteršiča, kateri ima od žindre umazane roke ...

Vedno denar za Kranjce! Minister za poduk grof Stürgkh nakupil je iz državnih denarjev na neki razstavi v Ljubljani slik za 2.500 K. Te slike daroval je potem Ljubljani. Pač lepo! Ali vprašanje je, je-li plačajejo prebivalci drugih krosovin zato svoje krvave davke, da se olepsa Hribarjevo gnezdo?!

Nemška šola v Hrastniku. Minister za poduk grof Stürgkh podelil je nemški šoli v Hrastniku pravico javnosti (mi smo že preč mesece poročali, da je to vrli naš posl. Marchkl dosegel).

Pri občinskih volitvah v Gradcu, ki so se vršile 17. t. m., zmagali so vsi kandidati nemških naprednjakov, medtem ko so socialni demokrati propadli. Boj je bil zelo živahen.

Češka predržnost. Zagriženi češki uradniki poddržavljene železnice so se branili, podati službeno prisego v nemškem (uradnem) jeziku. Končno so se vsi do enega udali. Le neki Domsa tega ni hotel storiti in je bil valed tega odpuščen.

Občinske volitve v Mariboru so se vršile 17. t. m. Volilni boj je bil izredno hud. Slovenci se volitev niso udeležili. Zmagali so nemški naprednjaki, ki so dobili od 1312 do 1340 glasov. Podlegli pa so soc. dem. kandidati z okroglo 692 glasovi. Izvoljeni so gg.: dr. Schmiderer (župan), Jos. Schmiderer, Andr. Matzold, Fr. Binder, Joz. Opelka, Joh. Fischer, P. Heritscho in G. Lendler ter Fr. Kral.

Zopet veleizdajci. V Pragi je izvršila policija zopet mnogo hišnih preiskav v prostorih češko-socialne organizacije. Trdi se, da se veleizdajalsko gibanje vkljub razpustu radikalnih mladinskih društev nadaljuje.

Politični umor. V Buenos-Airesu je vrgel neki mladi mož bombo v voz policijskega prefekta, ki je bil takoj mrtev. Storiec si je potem kroglo v glavo ustrelil. Ali upajo, da ga bodejo pri življenju obdržali. Baje je storilec Ras

V Argentini je proglasila vlada izjemno stanje. Politični umori so ji dali dokaz, da imajo anarhisti veliko zaroto.

Na Srbskem hočejo zopet tepež kot kazen vpeljati. Dobro za Srbijo! Upamo, da jih bode v prvi vrsti srbski Jurček 25 po r. . . . dobil.

Na Ogrskem se vrši zljaj veliki dirindaj, katerega prva žrtve je bila nekdanj tako mogočna Košutova neodvisna stranka. V tej stranki so prišli člani namreč glede bančnega vprašanja v navskrižje. Vsled tega se je stranka razšla. Košut ima sicer še večino, ali Justh in njegovi pristasi so že tako močni, da zamorejo postati grobokopi Košutovi. Tako se bode doigrala igra zadnjega Košuta, sina revolucionarja. In kadar bode uresničena in na Ogrskem splošna volilna pravica, takrat bode vse te magnatske stranke iz povrva izginile. Skrajni čas bi že bil!

Dopisi.

Šmarje pri Jelšah. G. Jernej Drofenik, župan občine okolica Šmarje, mi Vas resno vprašamo, če je res to, kar se od Vas javno govori in sicer: 1. Če je res, da ste Vi v letu 1908 veliko svoto denarja vzeli iz občinske blagajne in zaračunali ta denar za Vaša pota pri pregledovanju občinskih cest in mostov, čeravno ste posebej plačani za vse občinske posle po 20 K na mesec? 2. Če je res, da ste Vi veliko svoto občinskega denarja po nepotrebnem tudi drugim izdali? 3. Če je res, da ste letos dali 100 K požarni brambi iz občinske blagajne po svoji volji in brez sklepa občinskega odbora? 4. Če je res, da ste v seji občinskega odbora dne 1. avgusta t. l. kot predsednik seje surovo in neuljudno napadali in jih zmerjali taiste odbornike, kateri so občinske račune pregledali in Vam neopravičene izdatke očitali? 5. Če je res, da ste Vi od občine dobili vsako leto po 24 kron za vzdrževanje občinske hiše, a niste nič popravljati dali, ampak hišo razdrto pustili? 6. Če je res, da ste uradno potrdili neresnični napisani zapisnik oziroma prepis takega zapisnika, katerega pri občinski seji dne 1. avgusta t. l. nihče niso pisali, in ste ga dali poslati z občinskimi računom vred okrajnemu zastopniku in da ste na tak način hoteli prevarati občinski odbor ter merodajno višjo oblast? — Na vsa ta vprašanja zahtevamo od Vas odločni odgovor, in če se ne boste opravičili, bomo pa morali verjeti, da je to vse resnica, kar se Vam očita. Toraj dajte račun od Vašega bišovanja pri občini. Višjo oblast pa prosimo, da bi posvetila, kaj je res v tem temnem klerikalnem kotu . . . Več občanov.

Iz Hrastnika. Čudna ljubi „Štajerc“, so pota boje previdnosti. V nekaterih krajih se tira vlogo ljudstvo s kačami in škorpionji, pri nas pa morajo pošteni ljudje še vedno v nekaterih javnih zastopih enega Roša videti . . . Žalostno je za naše razmere, da se še vedno ni našlo v Hrastniku toliko moštosti, da bi se z vsem tem „roševstvom“ pomedlo. Vrglo se je Roša sicer iz občinskega prestola, vrglo se ga je iz deželnega zbora, vrglo se ga je iz kemične fabrike itd., — ali nekateri ljudje še vedno mislijo, da storijo s tem kaj pametnega, ako podpirajo tega čudovitega „poštenjaka“, katerega je celo lastna njegova narodnjaška stranka pustila na cedilu in kateremu smo mi na podlagi dokazov že vse mogoče breznajčnosti in nepoštenosti očitali . . . 8. t. m. so bile znane volitve glede vaitinskega davka. In izvolili so moške zopet doseadanega načelnika — Ferdo Roša. Predno se je volitev pričela, imel je Roš lepi „govor“. Omenil je zlasti svoje znane za sluge tekom zadnjih 30 let svojega paševstva. Omenil je tudi, da se ga hoče zdaj po 30 letih „truda“ vun vreti. No, no, kar se tiče tega truda, ni bil zastoj, temveč se je dobro obrestoval. Po Roševem govoru se je predlagalo tajno volitev. To je Roša seveda grozovito jezilo. Pri volitvi pa je dobil vendar 92 glasov, medtem ko je 19 mož proti njemu glasovalo. Seveda se je tudi dobro agitiralo in zlasti debeli darar je skakal okoli. Upamo, da bode kot namestnik izvoljeni gostilničar Forte Roša na prste gledal, kajti obljubil je to. Volitev sama nam je dokaz, da je na Hrastniku še mnogo ljudi, ki si ne upajo tega storiti, kar jim veleva pamet in srce. — Torej naš ljubi prijatelj prvaški dr. Žižek nas bode tudi zapustil. In veš, dragi „Štajerc“,

zakaj? Boji se, da bi moral v Hrastniku od lakote umreti. Je pač čudno to za „slovenski“ Hrastnik! Ni še eno leto minulo, ko se je v možganih prvaka Roša porodila misel, zahtevati nastavljenje drugega zdravnika. Občina to lahko na stroške nemške industrije stori in je to tudi res storila. Roš je obljuboval dr. Žižeku zlate gradove. Ali svoje obljube ni držal, kakor je to že njegova navada. Dr. Žižek dobil je plače 2000 K od občine; kurjavo izfehtal si je pri rudniku in zraka se dobi tukaj zastoj. Ostalo, kar se še tako mimogrede potrebuje, kakor privatno prakso, mesto distriktnega zdravnika itd. mu je ostal Roš seveda dolžan. Vse to je dr. Žižeka hudo peklo. Zato menda ne drži več veliko na pravo in v zadnjem času je pričel obiskovati celo nemške gostilne. Sicer ima mož tudi nemško ženo, katera še danes slovensčine ne razume. Tako hoče dr. Žižek torej raje iz pašalika Roša izgniti in se v Trbovlje preseliti. Toliko za danes!

Sv. Rupert v Slov. gor. Upravništvu Slov. gosp. se je poslala sledeča izjava: „Upravništvu Slov. Gosp. v Mariboru. Sv. Rupert v Slov. gor. 31. oktobra 1909. — Glede zadnjega dopisa v Slov. Gosp. sem primoran resnici na ljubo javiti, da je isti dopis o „cerkveno konkurenčnem odboru St. Rupertkem“ bil objavljen brez moje vednosti; sploh nimam vzroka napadati našega poprejnega zaslužnega cerkveno-konkurenčnega načelnika Janeza Čuček, veleposestnika, najmanj pa njegovega sina Jožefa Čuček, učitelja. Cerkveno konkurenčni odbor pri sv. Rupertu v Slov. gor., dne 31. oktobra 1909. Anton Živko m. p., načelnik. Paul Korošec m. p., priča. Felix Čeh m. p., priča.“

Razvanje. Ljubi „Štajerci“! Malo ali menda nič še nisi dobil iz naše Razvanske občine dopisov, če ravno te vsi radi beremo; pa zdaj pri teh razmerah pa te prosimo, da bi nam vse, kar ti bomo pisali, natanko in resno na svetlo dal! Pred nekaterimi meseci so prestavili iz naše Hočke fare sem priljubljenega kaplana gospoda Lovreca in na njegovo mesto smo dobili znanega gospoda Kranjca. To bi nič ne djalo, pa kaj? Za njim se hoče tudi vsiliti v našo ljubo Razvansko občino list „Slovenski gospodar“, boljše rečeno „Slovenski lažnivec“. Vsak napredni Razvančan in Hočan bo to potrdil! Naš pismonoša mora po 2 do 3 krat tebe lažniva v našo „as privlečiti, čeravno smo ga večkrat nazaj poslali, pa nič ne pomaga. Ko se pismonoša enkrat potoži nekemu kmetu, da ima s tem prisiljenecem veliko opravil, mu ta odgovori: v pustu ali fašenku, ko bomo imeli kmetje hiterno, bomo ga do 20 kg na teden potrebovali. V zadnji številki 44. piše nek lažnivec v tem listu čez našega priljubljenega občinskega predstojnika gospoda M. Pakelna tako nesramno laž, da vsakega, kateri to bere in razmere v Razvanju pozna, groza obide. Ti lažnjivi dopisun „Gospodarja“, kdaj je gospod Pukl tem, ki se tožijo, svetoval ali rekel, naj eden drugega obrekujejo ali ozmerjajo? Kdaj je g. Pukl pismonoša Hofferja nagnal podpis pobirati zoper g. Kranjca? Lažnjivi dopisun, odgovori! Nobenemu katehetu, kateri našo otroke pravo kristjansko vero uči, se mu nismo v veropank vtikali; kateri pa v šoli ali med kmeti nemir in politiko oznanjuje, za tega je boljše, da ga ne vidimo in ne poznamo. Dalje, kdo je tisti, ki ni pri volitvi okrajnega šolskega sveta za g. Pakl na glasoval? On pri zborovanju 2. julija je sam vsemu zboru rekel, da ne prevzame več načelstva zavoljo nekaterih šolskih razmer. Tako, ti lažnjivi dopisun „Gospodarja“, to je resnica in ostane resnica, na to se tudi podpisemo vsi napredni kmetje v Razvanju. Naš ljubi g. Pukl pa še naj mnogo leta občuje v naši občini, saj je že mnogim siromakom veliko in veliko dobrega storil, tako tudi občini in šoli. Nad Razvanjem bo kot izgleda vredni predstojnik gotovo nam vedno ostal v spominu. (Sledi 12 podpisov tamšnjih posestnikov).

Sv. Duh v Ločah. Ze zopet se moram vrniti na Vas g. urednik zaradi našega pred. g. župnika Kozelja, ki nam same lepe in vredne stvari v naši ž. tako stari furi prirejuje, da bi za malo pokrtačili. Pustil sem si pripovedati, da so na 15./11. 1909 ednega tukajšnjega jako pridnega gospodarja, ki je prišel k poroki, s tem na sramoto postavili, da ga zaradi ene ma-

lenkosti niso hoteli poročiti. Mi jih pa vprašamo, ali bodo oni tuli s svojim mežnarjem Kolarjem tako ravnali, kadar bo prišel s svojo Nežo Novan, ki si je pred kratkim spravil v sosedno hišo na stanovanje, da se lažje zvečer malo po vasi sprehajata, ali bodo tudi temu vrata pokazali? O ko bi se jim le tudi tam enkrat oči odprle, ker vse druge malenkosti tako dobro vidijo, pred temi pa zaprejo oči. Ali je to kristjansko, ali je to prav, kaj takega še tukaj mi nismo doživeli. Pa mi se bomo trdno na noge postavili in na vsak način temu postopanju konec naredili.

Jesenice, Gorenjsko. Eina velika domišljava reva je kaplan France Kogej, obenem pa tudi ničla, ki ničesar ne pomeni. Vendar je pa to človeče zelo predrben in aroganten. Proti vsaki malenkostni uredbi na Savi zabavlja on po šegi starega šnopsarja in misli, da se mi res kaj zmenimo za njegove neumnosti in zabavljivosti. Prav nič, zabavljati zna vsaka šema, tedaj je najbolje da ga popolnoma preziramo! Kaj me briga, če osel riga! To je Kogej sam v Slovincu javno napisal in se tudi podpisal. — Za počt. Člani katoliškega delavskega društva trobijo po Savi, da bi škof Anton Bonaventura Jeglič spisal in izdal ono rudočo famozno knjižico!! — Ako bi človek vedel, da ima samo z norci za opraviti, bi tem lahko nekaj drugega povedal! Čez liberalce naši gospodje vedno udrihajo, posebno imajo na piki liberalce! Pojte se no solit z vašo komedijo, ko bodo volitve, se boste pa na stari postji z liberalci bratili in pismeno vezali! — Kdo pa še danes takemu švindelnu kaj verjame? Mi gotove ne!!! — Kaj pa je napravil fajmošter Zabukoveč, Čebulj, Krivic i. t. d. Ali mislite, da imamo mi tako slabe možgane a la Kogej? —

Novice.

Naš koledar — izšel!

Gotovo bode vse somišljenike in prijatelje razveselila vest, da je „Štajerčev“ kmetški koledar za leto 1910 že izšel. In lahko rečemo, da je letošnji koledar v vsakem oziru boljši in večji nego prejšnja dva leta, odkar izhaja. Ves koledar obsega skupno 144 strani, 9 člankov, 11 povestij, 2 pesni, kalendarij, seznamek sejmov, poštne tarife in kolektivne listvice, male vesti ter 12 slik. Vsebina našega letošnjega koledarja obsega to-le: 1. Leto 1910. — 2. Kalendarij. — 3. „V tretje leto“ (uvodne besede). — 4. „Dan plačila“, spisal Karl Linhart (povest iz kmetškega življenja). — 5. „Napredek“, spisal W. Ernst. — 6. „Na grobu Jožefa II.“, pesen, spisal K. L. — 7. „O gnojenju travnikov z umetnimi gnojili“, (gospodarski članek z dvema slikoma). — 8. „Na morju“, pesen, spisal K. L. — 9. „Prebivalstvo zemlje“ (članek z večjo sliko). — 10. „Štefi nagaja“, spisal K. L. — 11. „Vbogi vrahček“, spisal Peter Rosegger. — 12. „Gora in dolina“, spisal A. v. Anerswald, (povest o spokornjem morilcu). — 13. „Resnična povest“, spisala Mary Koch. — 14. „Od vsega največje“ (članek z lepo sliko). — 15. „Usodepolne hlače“, spisal Fr. Lunzer (zabavna povest iz vojaškega življenja). — 16. „Stari konj“, spisal Emil Zola. — 17. „Nekaj o naših poslih“ (gospodarski članek). — 18. „Domači advokat“ (cela vrsta maštrov, kako se delajo razne proučje, ki so navadne v življenju). — 19. „V kmetški suknji smo vsi tovariši“, spisal L. v. d. March (daljša povest). — 20. „Lastni stroški pridelovanja mleka“, spisal dr. P. Schuppli (gospodarski članek o kmetijskem knjigovodstvu). — 21. „Mi z dežele“ (besede, ki jih je izpregovoril nemški katoliški župnik Ziegler). — 22. „Od domače grude“, spisal Anton Gitschtaler. — 23. „Iskal je zlato“, spisal A. A. Naaff. — 24. „Naprej za staro pravdo“, nekaj napredne pridige, spisal „Štajerčev Pratikar“ (razmotriva v poljudnih besedah pomen in zahteve naprednjakov). — 25. Male vesti. — 26. Poštne in itd. — 27. Seznamek sejmov na Štajerskem in Koroškem. — 28. Inzerati. — Kakor se vidi je vsebina našega koledarja letos izredno bogata. Zato smo morali tudi koledar za celih 16 strani povečati. Tudi lepe slike smo dodali, da vstržemo vrlim svojim somišljenikom. Čena pa je koledarju ednaka ostala. „Štajerčev“

kmetški koledar za l. 1910* košta namreč samo 60 vinarjev, s poštino vred pa 70 vinarjev. Teh 70 vinarjev ali 35 krajerjev izda pač vsakdo lahko za tako veliko, zanimivo, zabavno in poučno knjigo. Kdor vzame 10 koledarjev, dobi enega zastoj. Opozarjamo na to naše zaupnike... Tako pošljemo naš koledar tudi letos s trdim zaupanjem v svet, da ga bode ljudstvo v veseljem sprejelo in naprej dajalo. Naročite se, kupujte koledar in agitirajte zanj! Vsi na delo!

Skandal. res grdi in umazani skandal se je zgodil v Ljubljani. Naravno, da v Ljubljani, kajti to mesto, to slavno „središče Slovenije“, postalo je v zadnjem času pravo — gnojišče. Vsi časopisi so polni tega skandala. Kaj se je zgodilo? V Ljubljani imajo škofa, ki semtertja ne ve, kaj dela. Ta škof dr. Tone Bonaventura Jeglič je v gospodarskem oziru že davno dokazal, da res ne ve, kaj dela. Izdal je nerodno velikanske svote denarja in prišel skoraj pod kuratelo. Zdjaj se je temu čudnemu možu dopadlo, da izda malo knjižico za „ženine in neveste“, v kateri se popisuje na najočitnejši način spolsko življenje. Knjižica ima tako pisavo, da jo mi z ozirom na čednost in pravnost niti približno omeniti ne moremo. Ljubljancani so seveda po tej knjižici segali, kakor po frišnih žemljah. In zdaj so nakrat slovenski liberalci svojo „naravnost“ in svojo „moralo“ našli. Pričeli so kričati, da je spisal ljubljanski škof svinjarijo itd. Liberalci so postali nakrat podobni asketom in dervišom, ki vidijo v vsaki ženski smrtni greh. Ali — izdali so tudi sami knjižico, v kateri so ponatisnili največje pikantnosti iz škofovega spisa. In zdaj se razširja obe knjižici med priprtom ljudstvom. In liberalci vprijejo, da so klerikalci napravili veliko „svinjarijo“, klerikalci pa tulijo, da so jo napravili liberalci... Po našem mnenju bi se naj ljubljanski škof raje za druge stvari brigal, nego za spolske zadeve, kajti o teh kot duhovnik ne sme in ne more ničesar razumeti. Ako je ženinom in nevestam glede spolskega življenja kaj nasvetovati, potem je to naloga zdravnika in ne škofa. Slovenski liberalci pa po našem mnenju tudi nimajo nobenega vzroka, da bi se delali za moraliste in čisteže. Vraga, mi poznamo to našejmjenlo gospodo in vemo prav dobro, da je v „tuh duše pokvarjena. Klerikalci nimajo liberalcem ničesar očitati, ti pa onim ne. — kajti vsi sede na istem gnojišču. Skandal je le, da se hoče od strani teh moralističnih farizejev tudi pošteno ljudstvo zastrupiti in moralno degenerirati.

Kako klerikalci delavcem pomagajo. Klerikalni list „Tiroler Volksbote“ napisal je delavcem sledečo lepo pridigo: „Moj ljubi delavec, pravi tvoj delodajalec ni fabrični posestnik, namreč ljubi Bog, kateremu na ljubo moraš vsako delo izvršiti. Bog je tudi pravi tvoj plačnik, fabrični lastnik pa je le nekaki poduradnik božji. Posvetna plača je le nekaki predplaček; glavna svota stoji pri Bogu v kreditu. Pravo plačo si prihrani Bog za življenje na drugem svetu... Huhm! To so pač lepi nauki! Klerikalci delajo vedno Boga odgovornega za vse slabosti in vse lumparije tega življenja. Sami pa se nikdar po teh besedah ravnajo. Zakaj pa se pustijo političko duhovniki že na tem svetu plačevati? Naj počakajo, da jim Bog na onem svetu poplača njih malenkostni trud. Zakaj pobirajo že na tem svetu štolnaine in berjno in darke? Po mnenju te gospode naj bi ljudstvo „v božjo čast“ od lakote umiralo, samo da je njih malha polna... Ali delavci so dandanes prepametni, da bi sedli na te limanice!

Slovenska univerza je bila pred par meseci tako rekoč glavna skrb prvakov v naših krajih. Ravno tako so govorili, kakor da bi moralo slovensko ljudstvo brez univerze ali visoke šole kar čez noč izginiti. No, mi smo se tem hujskačem že takrat smejali. Vedeli smo, da je ustanovitev slovenske univerze danes nemogoča in da je ta zahteva z ozirom na dejstva in dane razmere naravnost smešna. Povedali smo tudi že takrat, da nimamo za visoko šolo na Slovenskem prav nobenih predpogojev. Manjka nam znanstvenega slovenskega jezika, manjka nam učnih knjig in učnih oseb. Sploh pa je vprašanje, je-li bi se taka visoka šola tudi obnesla... Prvaki so nas takrat grozovito opsovali in so zopet vpili, da smo „nemurji“. Danes pa prihajajo isti pr-

Kdor proda 10 koledarjev, dobi enega zastoj!